

PROTOKOL IZVAJANJA POUKA V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

1. UVOD

Slovenija je 12. marca 2020, na podlagi 7. člena zakona o nalezljivih boleznih, zaradi naraščanja števila primerov okužb s koronavirusom, razglasila epidemijo. Pojav novega koronavirusa pomeni dodatno tveganje za življenje ljudi, zato so potrebni ustrezni ukrepi za nadzor in preprečevanje okužbe.

Ob postopnem odpiranju vzgojno-izobraževalnih ustanov, je šola pripravila Protokol izvajanja pouka v času epidemije COVID-19. Osnova protokola so priporočila s strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter vladni ukrepi za zaježitev širjenja epidemije.

2. SPLOŠNI HIGIENSKI UKREPI

Ukrepi proti širjenju okužbe so prednostno usmerjeni v:

- vzdrževanje zadostne medsebojne razdalje (1,5 do 2 metra) in s tem preprečevanje kapljičnega prenosa,
- redno, pravilno umivanje rok
- čiščenje in/ali razkuževanje površin in predmetov in s tem preprečevanje kontaktnega prenosa.

Z upoštevanjem **vseh** navedenih ukrepov, zmanjšamo možnost za okužbo in s tem zaščitimo sebe in druge. **Pravilno izvajanje samozaščitnih ukrepov je odgovornost vsakega posameznika.**

2.1. Navodila za pravilno umivanje rok

Umivanje rok je obvezno:

- ob prihodu na delovno mesto
- po stiku s telesnimi tekočinami in izločki (kihanje, kašljanje, brisanje nosu, po kajenju)
- ko zapuščamo stranišče/umivalnico
- po vsakem prijemanju kljuk, ograje stopnišča, po dotikanju drugih površin
- pred uživanjem hrane
- ob vsakem prehodu od nečistih na čista opravila

Postopek pravilnega umivanja rok:

- pred umivanjem rok odložimo večji nakit
- roke dobro splaknemo pod tekočo vodo
- z milom, ki ga nanese po celotni površini rok (dlani, prsti, posebej palci, prostor med prsti, hrbtišče rok, zapestje, pod nohti) roke milimo vsaj 1 minuto
- milo dobro speremo z rok s toplo vodo
- roke obrišemo do suhega s papirnato brisačo za enkratno uporabo
- pipo zapremo s papirnato brisačo in pazimo, da se je z umitimi rokami ne dotaknemo več

V primeru, da voda in milo nista dostopna, si roke razkužimo z namenskim razkužilom za roke (60 do 80% vsebnost alkohola). Sredstva za čiščenje/razkuževanje površin niso namenjena čiščenju/razkuževanju kože. Z nečistimi/neumitimi rokami se ne dotikamo obraza (oči, nosu in ust).

Upoštevamo pravilno higieno kašlja. Preden zakašljamo/kihnemo, si pokrijemo usta in nos s papirnatim robčkom ali zakašljamo/kihnemo v zgornji del rokava. Papirnat robček po vsaki uporabi odvržemo med odpadke in si nato umijemo roke z milom ter vodo.

2.2. Ostali higienski ukrepi

V šolo vstopajo samo zdravi učenci in zaposleni. Ostali (starši, dobavitelji, serviserji) le po potrebi po predhodni najavi. Ob tem morajo upoštevati vse potrebne ukrepe (nošenje obrazne maske, higiena rok, kašlja...). Učenci in zaposleni morajo upoštevati zadostno medsebojno razdaljo (1,5 do 2 metra).

Na celotnem območju šole je odsvetovano zbiranje v skupinah, razen v okviru učne skupine. Starši opravijo morebitne govorilne ure po telefonu ali preko računalniške povezave. Enako velja za pridobivanje ostalih informacij. V kolikor je mogoče, se sestanki organizirajo preko video konferenc. V času epidemije je odsvetovano izvajanje dogodkov kot so npr. proslave, koncerti, razstave, literarni večeri.

Zaprti prostori se temeljito prezračijo zjutraj, pred začetkom pouka (vsa okna v učilnici so odprta na stežaj). Čez dan se izvaja redno prezračevanje prostorov na vsako uro. Temu primerno se prilagodi izvajanje pouka. V primeru toplega vremena lahko zagotovimo stalno zračenje prostorov. Za prezračevanje prostorov so zadolženi hišnik, čistilke in skrbniki posameznih prostorov. Okna naj v času pouka odpira samo učitelj. Po koncu pouka se vsi prostori temeljito prezračijo (vsa okna odprta na stežaj).

2.3. Osebna varovalna oprema

Vsi zaposleni in starejši od 12 let v prostorih šole nosijo maske. Učitelju, ki je v razredu od skupine otrok oddaljen 3 metre ali več, ni potrebno nadeti maske. V primeru, da se otrokom približa na krajšo razdaljo (2,5 metra ali manj), si obvezno nadane masko. Devetošolci v razredu ne nosijo maske. Izven učilnic je nošenje maske obvezno tako za vse zaposlene kot za učence, starejše od 12 let.

Vsi morajo biti seznanjeni s pravilnim načinom nošenja ter snemanja zaščitnih mask. Pri tem se upoštevajo navodila glede namestitve in uporabe mask, izobešena v prostorih šole. Pred uporabo ter po odstranitvi maske, je potrebno temeljito umivanje ali razkuževanje rok. Maska mora segati od korena nosu do pod brado. Med nošenjem naj se je osebe ne dotikajo.

2.4. Zdravstvene omejitve

Na podlagi razširjenega strokovnega kolegija za pediatrijo, so opredeljene zdravstvene omejitve za učence in njihovo vrnitev v šolo ob ponovnem odprtju. Starši naj se posvetujejo z izbranim osebnim zdravnikom – specialistom pediatrije oz. izbranim osebnim zdravnikom – specialistom splošne oz. družinske medicine.

Na podlagi razširjenega strokovnega kolegija za medicino dela, prometa in športa, so opredeljene zdravstvene omejitve za zaposlene v šoli in njihovo vrnitev na delovnem mestu ob ponovnem odprtju. O umiku z delovnega mesta zaradi zdravstvenih razlogov odloča zdravnik

– specialist medicine dela, prometa in športa, ki presoja individualno in so mu predlagane boleznile smernice pri delu.

Zdravstvene omejitve za učence in zaposlene v šoli so navedene v prilogah dokumenta Higienska priporočila za izvajanje pouka v osnovnih šolah (za učence prve triade in devetošolce) v času epidemije COVID-19 (NIJZ).

2.5. Spremljanje zdravstvenega stanja

V šolo vstopajo samo zdravi učenci in zaposleni (brez znakov akutne okužbe dihal). Ob ponovnem vstopu v šolo, učenci prinesejo podpisano izjavo staršev Izjava staršev pred vstopom otroka v šolo ob sproščanju ukrepov za zajezitev širjenja COVID-19.

3. PRIHOD DO ŠOLE IN VSTOPANJE V ŠOLO

Učenci naj v šolo prihajajo peš, s kolesom (tisti, ki imajo kolesarski izpit) ali z individualnim prevozom s strani staršev. Pri prevozu s starši ni dovoljeno združevanje in prevažanje učencev iz različnih družin. Pri uporabi javnega prevoza je potrebno upoštevati higienska priporočila v času epidemije COVID-19.

Učenci in njihovi starši bodo pred ponovnim prihodom obveščeni o organizaciji pouka:

- o učilnici, v kateri bodo imeli v času epidemije pouk (sedeži v učilnicah bodo imensko označeni)
- o pravilih ravnanja v šoli v času razbremenilnih ukrepov epidemije COVID-19 (umivanje/razkuževanje rok, pravilna higiena kašlja/kihanja, postopki pred vstopom v šolo, hoja po označenih koridorjih, postopki pred vstopom v razred, upoštevanje medsebojne razdalje, ravnanje z garderobo, režim prehranjevanja, obiskovanje stranišča)
- o tem, kaj naj prinesejo s seboj (šolske potrebščine, voda v plastenkah, eventualna dodatna oblačila)
- o pravilni namestitvi zaščitne maske in njeni uporabi (devetošolci)

Učenci v šolo in šolske prostore (učilnica, knjižnica, jedilnica, stranišče) vstopajo posamično. Pri tem ohranjajo 1,5 do 2 metrsko medsebojno razdaljo. Učenci prvega in drugega razreda vstopajo v šolo in izstopajo iz nje skozi glavni vhod. Vstop/izstop za učence 3. in 9. razreda devetošolce je opredeljen pri stranskem vhodu pri garderobah. Za vzdrževanje varnostne medsebojne razdalje so pripravljene talne označbe.

Pri vsakem vhodu je točka za razkuževanje, kjer si učenci in zaposleni razkužijo roke. Podajalniki razkužil so nameščeni tudi v večnamenskem prostoru (pred jedilnico) ter pred stranišči.

Za ustrezno izvajanje preventivnih ukrepov ob prihodu učencev v šolo skrbita informatorka ter čistilka. Skrb vseh zaposlenih je, da učence opozarjajo na pravilno izvajanje preventivnih ukrepov v času pouka.

4. POTEK DELA V ŠOLI

4.1. Učilnica

V vsaki učilnici je nameščen umivalnik s toplo vodo, milom in papirnatimi brisačami za enkratno uporabo. Poleg je nameščeno tudi razkužilo za roke, izobešena sta tudi plakata s splošnimi higienskimi ukrepi (pravilno umivanje rok, higiena kašlja/kihanja).

Vrata učilnice so do začetka pouka odprta, da učencem in zaposlenim preprečimo pogosto dotikanje kljuke. Enako velja za vrata ob vstopu v stranišča. Ta bodo ves čas pouka odprta.

Pouk poteka v primerno velikih učilnicah, ki ves čas omogočajo zadostne medsebojne razdalje med učenci in učitelji (1,5 do 2 metra).

Razredi se oblikujejo v manjše učne skupine. V posamezni učni skupini je po priporočilih NIJZ največ do 15 učencev. Vsaki učni skupini je v času trajanja epidemije COVID-19 dodeljena matična učilnica, v kateri bo za posamezno učno skupino potekal pouk za vse predmete. Določeni so tudi sanitarni prostori, ki jih lahko ta učna skupina uporablja. V času trajanja epidemije COVID-19 se ohranja dodeljeni sedežni red v učilnici. Prehajanje učencev iz ene učilnice v drugo je odsvetovano.

Zaradi težav pri zagotavljanju ustreznega razkuževanja površin, se pouk v računalniški in naravoslovni učilnici, razen za demonstracije, ne izvaja. V primeru uporabe računalniške učilnice, se zagotovi ustrezna medsebojna razdalja med učenci. Določi se stalni sedežni red. Vse površine, ki se jih učenci dotikajo (tipkovnica, miška, ekran, miza), se pred in po uporabi razkužiti.

Računalnik v učilnici uporablja samo učitelj.

Odsvetovana je izmenjava in izposoja šolskih potrebščin in pripomočkov med učenci.

Učitelj je v razredu prisoten ves čas. V času malice ga nadomesti nekdo drug od osebja.

V kolikor je možno, imajo učenci 1. VIO pouk tudi na prostem. Le-ta se izvaja v času, ko moč sonca ni največja. Poskrbimo za ustrezno zaščito pred soncem (kape, zaščitna krema). Ves čas se upošteva varnostna medsebojna razdalja. Igrala se v času trajanja epidemije COVID-19 ne uporabljajo. Športne pripomočke lahko učenci uporabljajo le individualno in si jih ne izmenjujejo/izposojajo med seboj. Po uporabi športnih pripomočkov, je potrebno le-te razkužiti.

4.2. Zbornica, kabineti za učitelje

V zbornici in kabinetih je lahko le tolikšno število oseb, ki zagotavlja varnostno medsebojno razdaljo 1,5 do 2 metra. Videokonference imajo prednost pred klasičnimi sestanki.

Povsod so nameščeni umivalniki s toplo vodo, milom in papirnatimi brisačami za enkratno uporabo. Poleg je nameščeno tudi razkužilo za roke.

Večkrat dnevno je potrebno izvesti razkuževanje površin (mize, tipkovnice, miške, ekrani, telefonska slušalka) ter redno prezračevanje.

4.3. Odmori

Učenci med šolskimi odmori ne zapuščajo učilnic. Med vsakim odmorom je potrebno temeljito prezračiti učilnico (okna odprta na stežaj).

Dopoldansko malico učenci pojedjo v učilnici. Malico do razredov prinesejo kuharji. Odložijo jo na očiščene in razkužene mizice pred razredi. Učitelj malico odnese v razred ter jo razdeli učencem od mize do mize. Pred razdeljevanjem malice si umije roke z vodo in milom. Po potrebi pri razdeljevanju hrane uporabi rokavice za enkratno uporabo ali prijemalke, priložene k posodi.

Učenci si pred pričetkom malice očistijo svojo mizo z s papirnato brisačko za enkratno uporabo in razkužilom (70% do 80% etanol). Naredijo pogrinjek s čisto papirnato brisačko za enkratno uporabo. Po končani malici ponovno očistijo in razkužijo vsak svojo mizo. Pred in po malici si obvezno umijejo roke z vodo in milom.

Posodo, pribor in morebitne ostanke hrane učitelj po končani malici odloži na mizico pred učilnico. Nečisto posodo z mizic poberejo kuharji, ki sočasno razkužijo mizice na hodnikih.

Učence spodbujamo in opozarjamo na dosledno upoštevanje pravil osebne higiene (umivanje rok, pravila kašlja/kihanja).

4.4. Delitev in pobiranje gradiv

Morebitno tiskano učno gradivo učencem deli in pobira učitelj, ki si je predhodno umil ali razkužil roke.

Po priporočilih NIJZ vrnjene/oddane pisne izdelke učitelj pred popravilanjem hrani vsaj 1 dan na varnem mestu. Priporočilo temelji na osnovi znanih podatkov iz literature in raziskav, ki navajajo, da novi koronavirus SARS-CoV-2 na tiskarskem in tekstilnem papirju preživi 3 ure, na kartonu 24 ur, na gladkih površinah kot so steklo in bankovci 4 dni, gladkih površinah kot sta jeklo in plastika 7 dni. Navedena priporočila veljajo tudi za ostala gradiva (npr. knjižnično gradivo), pri čemer je potrebno upoštevati posamezna navodila NIJZ.

4.5. Sanitarije

Vstopna vrata sanitarij so v času pouka ves čas odprta, da v čim večji meri preprečimo dotikanje vrat in kljuk. Zagotavlja se stalno zračenje prostorov. Ob umivalnikih so nameščena mila, papirnate brisačke za enkratno uporabo in razkužila.

Pred sanitarijami so talne označbe za zagotavljanje varne medsebojne razdalje.

Učitelji učence seznanijo s preventivnimi ukrepi, ki se jih je potrebno držati v sanitarijah.

Dogovorjen je režim hoje učencev na stranišče. Učenci na stranišče hodijo posamično. Učitelji so pozorni na dosledno upoštevanje osebne higiene otrok po uporabi sanitarij.

Enaka pravila veljajo tudi pri uporabi sanitarij za zaposlene (upoštevanje varnostne medsebojne razdalje, umivanje rok).

4.6. Odhod domov

Po končanem pouku učenci iz šole izstopajo posamično. Pri tem stalno ohranjajo varnostno medsebojno razdaljo 1,5 do 2 metra. Za ustrezno izvajanje preventivnih ukrepov ob odhodu učencev iz šole skrbi informatorka.

5. ŠOLSKA PREHRANA

5.1. Delo v kuhinji

Zaposleni v kuhinji dosledno upoštevajo načela HACCP sistema ter dodatna delovna navodila o preventivnih ukrepih v primeru epidemije COVID-19, ki so sestavni del HACCP dokumentacije.

Osebam, ki niso zaposlene v kuhinji, je vstop v njene prostore prepovedan. Izjemoma se v izrednih okoliščinah (okvara stroja) dovoli vstop izvajalcem servisnih storitev. Ob tem je potrebno izpolniti dovolilnico za vstop v prostore kuhinje zunanjim izvajalcem. Tuja oseba, ki ji je izjemoma dovoljen vstop v prostore kuhinje, mora izpolniti tudi izjavo, da v zadnjih 14-ih dneh ni imel kateregakoli od simptomov/znakov bolezni COVID-19 ter da v zadnjih 14-ih dneh ni bil v stiku z osebo, pri kateri je bila potrjena okužba s SARS-CoV-2.

Dobavitelji v prostore kuhinje ne vstopajo. Dobavljeno blago dostavijo do vhoda za sprejem živil. Živila prevzame odgovorna oseba.

Zajtrk, dopoldansko in popoldansko malico dostavljamo v razrede. Vsa živila, posoda in pribor morajo biti zaščitena s folijo, ki preprečuje onesnaženje.

V času epidemije, sadje učencem razdelimo enoporcijsko, v pokritih embalažnih posodah. V tem obdobju svežega sadja/zelenjave/oreščkov učencem ne ponujamo v sadnih kotičkih.

5.2. Jedilnica

V jedilnici so nameščeni umivalniki s toplo vodo, milom in papirnatimi brisačami za enkratno uporabo. Poleg je nameščeno tudi razkužilo za roke, izobešena sta tudi plakata s splošnimi higienskimi ukrepi (pravilno umivanje rok, higiena kašlja/kihanja).

Glede na možnosti vzdrževanja varne medsebojne razdalje, je določeno največje število oseb, ki se lahko istočasno zadržujejo v jedilnici. Temu primerno je določeno tudi število stolov pri mizah, ostali stoli so odstranjeni iz jedilnice.

V jedilnici se v času epidemije postreže samo kosilo. Delitev poteka v več fazah. Učenci prihajajo na kosilo s svojo učno skupino ob določenem času. Med posameznimi skupinami učencev se mize in stoli razkužijo, prostor pa temeljito prezračijo.

S talnimi označbami je opredeljen enosmeren koridor dostopa učencev do razdelilnega pulta in talne označbe 1,5 do 2 metrske razdalje med čakajočimi v skupini. Opredeljen je tudi enosmeren koridor izhoda z vmesno postajo za oddajo pladnja z umazano posodo.

Kot dodaten preventivni ukrep, je pri razdelilnem pultu nameščen pleksi zaslon. Zaposleni pri razdeljevanju hrane nosijo zaščitno masko.

Vsi uporabniki si morajo pred kosilom umiti roke z vodo in milom. Učence spodbujamo in opozarjamo na dosledno upoštevanje pravil osebne higiene (umivanje rok, pravila kašlja/kihanja).

6. ČIŠČENJE PROSTOROV

Pred ponovnim pričetkom pouka se izvede ustrezno čiščenje ter razkuževanje vseh prostorov šole. Pri tem se upošteva načrt čiščenja po HACCP sistemu ter dodatna navodila s strani NIJZ.

V času izvajanja pouka se vsi šolski prostori redno čistijo in razkužujejo po priporočilih NIJZ. Najmanj 1x dnevno se izvede temeljito čiščenje prostorov, kjer se nahajajo učenci, učitelji in ostalo osebje. V prostorih, ki niso stalno v uporabi, se razkuži površine in predmete, ki se jih pogosteje dotika.

Večkrat dnevno se razkužijo površine in predmeti, ki se jih pogosto dotikamo (kljuke, držala za ograje, stikala za luči, pipe na umivalnikih, kotlički v sanitarijah).

V kolikor je mogoče, se sočasno s čiščenjem/razkuževanjem prostorov izvaja tudi temeljito prezračevanje le-teh.

7. UKREPANJE V PRIMERU OBOLENJA S SIMPTOMI/ZNAKI COVID-19

Šola ima zagotovljen izolacijski prostor za osamitev obolele osebe v času izvajanja vzgojno-izobraževalnih aktivnosti. Izdelan ima protokol osamitve obolele osebe, obveščanja in dostopa staršev do obolelih otrok.

V primeru, da učenec kaže znake/simptome obolenja COVID-19 (vročina, znaki akutne okužbe dihal), šola o tem obvesti njegove starše. Do prihoda staršev učenca osamimo v izolacijski prostor. Obvezna je uporaba zaščitne maske. Uporablja samo določene sanitarije in umivalnik. Po navodilih NIJZ za pot domov naj ne uporablja javnega prevoza.

V primeru, da je pri učencu potrjena okužba COVID-19, starši o tem obvestijo ravnatelja šole. Šola o tem obvesti NIJZ, ki vodi epidemiološko preiskavo. Z epidemiološko preiskavo se poišče izvor okužbe in identificira kontakte, ki so bili v stiku z obolelim učencem v času kužnosti doma, šoli...

V primeru, da učitelj ali druga oseba, zaposlena v šoli, kaže znake/simptome COVID-19 (vročina, znaki akutne okužbe dihal), se umakne z delovnega mesta in pokliče izbranega osebnega zdravnika. V primeru, da je COVID-19 pozitiven, o tem obvesti šolo. Šola o primeru obvesti NIJZ, ki vodi epidemiološko preiskavo.

Prostore šole, kjer se je gibal oboleli učenec ali učitelj s COVID-19, se temeljito očisti in razkuži. Prostore temeljito prezračimo.

8. VIRI

- Higijenska priporočila za izvajanje pouka v osnovni šoli (za učence prve triade in devetošolce) v času epidemije COVID-19, dosegljivo na: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/osnovne_sole_s_prilogami.pdf
- spletne strani NIJZ, <https://www.nijz.si/>